

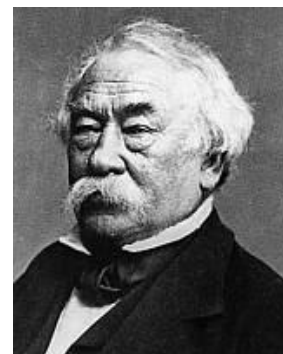
Vedeli ste, že ....

6. januára 1807 sa narodil Jozef Maximilián Petzval?

Peczal, Jozef Maximilián

„(6. 1. 1807 Spišská Belá – 17. 9. 1891 Viedeň (Rakúsko))

- matematik, univerzitný profesor, priekopník fotografickej optiky
- študoval na kráľovskej akadémii v Košiciach, potom v Budapešti
- pôsobil v Pešti ako inžinier a neskôr bol profesorom matematiky, mechaniky a praktickej geometrie na peštianskej univerzite a na univerzite vo Viedni
- v roku 1840 urobil výpočet portrétového objektívu, zároveň vypočítal i krajinársky objektív
- tieto výpočty poskytol viedenskému optikovi F. Voigtländerovi, ktorý podľa Peczalových nákresov už v máji 1840 zhotovil portrétový objektív, skladajúci sa z dvoch sústav šošoviek
- bol to prvý fotoaparát s ohniskovou vzdialenosťou 150 milimetrov na svete
- Peczalovým prínosom v optike bol matematický výpočet korekcie mnohých optických sústav
- vypracoval objektív osvetľovacieho zariadenia pre lode na Dunaji
- zdokonalil mikroskop a ďalekohľad
- prispel aj do rozvoja akustiky
- vytvoril vzorce pre stabilitu mostov, lanových dráh, výškových budov
- svoje poznatky publikoval časopisecky a knižne
- stal sa členom Akadémie vied vo Viedni a členom Uhorskej akadémie vied v Budapešti“ (Zrubec 2001, s. 117)¹.

Jozef Maximilián Petzval v médiách:

https://sk.wikipedia.org/wiki/Jozef_Maximili%C3%A1n_Peczal

<https://spisskabela.sk/mesto/historia-mesta/sien-osobnosti-mesta/jozef-maximilian-petzval/>

http://www.hvezdaren.sk/zaujímavosti/spomienky-na-vyznacnych-fyzikov/jozef-maximilian-petzval-svojrazny-profesor.html?page_id=780

<https://referaty.aktuality.sk/jozef-maximilian-petzval/referat-26365>

<https://www.quark.sk/svetovy-optik/>

https://ncpvat.cvtisr.sk/buxus/docs//dokumenty/J.M.Petzval-Podmanitel_svetla.pdf

<https://deluvis.sk/jozef-maximilian-petzval-ten-po-ktorom-je-pomenovany-aj-krater-na-mesiaci/>

---

¹ ZRUBEC, Laco. Slávni Slováci sveta. 2001.

<https://www.ephoto.sk/fotoscena/historia/jozef-maximilian-petzval/>

<https://history.hnonline.sk/profily/2137763-petzval-sposobil-vo-fotografovani-revoluciu-zo-svetoveho-vynalezu-vsak-nic-nemal>

<https://www.osobnosti.sk/osobnost/jozef-maximilian-petzval-1427>